

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/54/2012
Identifikačné číslo spisu:	2012200022
Dátum vydania rozhodnutia:	13.08.2013
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:2012200022.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci navrhovateľa: Q.N., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., B., občan Slovenskej republiky, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta č. 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správneho orgánu v konaní o invalidnom dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 22. mája 2012 č. k. 43Sd/3/2012-42, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 22. mája 2012 č. k. 43Sd/3/2012-42 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. 550 929 6804 z 28. decembra 2011 z r u š u j e a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č.: 550 929 6804 z 28. decembra 2011 (č.l. 7) odporkyňa ako prvoradový sociálny orgán postupom podľa § 70 ods. 1 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej v texte rozsudku len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) s prihladením na článok 46 ods. 1 Nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci Spoločenstva (ďalej v texte rozsudku len „Nariadenie č. 1408/71“) priznala navrhovateľovi od 14. júla 2009 invalidný dôchodok v sume 464 € mesačne.

Podľa § 70 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (tzn. 28.12.2011) poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov

dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa článku 46 ods. 1 Nariadenia č. 1408/71 pre odvolací súd v dostupnom slovenskom znení platí, že ak sa na pracovníka vzťahovali právne predpisy členského štátu a ak spĺňa podmienky požadované právnymi predpismi tohto členského štátu na nárok na dávky bez toho, aby bolo potrebné uplatniť článok 45, príslušná inštitúcia tohto členského štátu vypočíta výšku dávky v zmysle právnych predpisov, ktoré uplatňuje, a stanoví výšku dávky, ktorá zodpovedá celkovej dobe poistenia, ktorá sa zohľadňuje v zmysle týchto právnych predpisov.

Táto inštitúcia stanoví aj výšku dávky, ktorá by pracovníkovi patrila, ak by sa uplatnili pravidlá podľa odseku 2 písm. a) a b). Zohľadní sa vyššia z takto stanovených dávok.

Podľa článku 46 ods. 2 písm. a) a b) Nariadenia č. 1408/71 v citovanom znení platí, že ak sa na pracovníka vzťahovali právne predpisy členského štátu a tento pracovník nespĺňa podmienky na priznanie dávok, pokiaľ by sa nezohľadnili ustanovenia článku 45, príslušná inštitúcia členského štátu bude postupovať podľa nasledujúcich pravidiel:

a) táto inštitúcia vypočíta teoretickú výšku dávky, na ktorú by si mohla dotknutá osoba uplatniť nárok za predpokladu, že všetky doby poistenia, ktoré sa jej započítajú podľa právnych predpisov členských štátov, ktoré sa na pracovníka vzťahovali, sa dosiahli v danom štáte podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, v deň priznania dávky. Ak podľa týchto právnych predpisov výška dávky nezávisí na trvaní doby poistenia, táto výška sa považuje za teoretickú výšku uvedenú v tomto pododseku;

b) príslušná inštitúcia následne stanoví skutočnú výšku dávky na základe teoretickej výšky uvedenej v predchádzajúcom pododseku a podľa pomeru trvania doby poistenia dosiahnutých pred vznikom poistnej udalosti podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje táto inštitúcia, k celkovému trvaniu doby poistenia dosiahnutej pred vznikom poistnej udalosti podľa právnych predpisov dotknutých členských štátov.

2. Súčasne s oporou v ustanovení § 82 zák. č. 461/2003 Z.z. a v dotknutých opatreniach Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (č. 413/2009 Z.z., č. 461/2003 Z.z.) zvýšila sumu invalidného dôchodku navrhovateľa, a to

i. od 01.01.2010 na čiastku 478,20 €,

ii. od 01.01.2011 na čiastku 486,90 € a

iii. od 01.01.2012 na čiastku 503 € mesačne.

Podľa § 82 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v citovanom znení dôchodkové dávky vyplácané k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a dôchodkové dávky priznané od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšujú v závislosti od priemerného medziročného rastu spotrebiteľských cien a od medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým úradom za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom sa zvýšenie dôchodkových dávok vykonáva, ak tento zákon neustanovuje inak.

3. Svoje rozhodnutie odôvodnila tým, že navrhovateľ bol za invalidného uznaný z dôvodu, že má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 70% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou s poukazom na vykonané posúdenie jeho zdravotného stavu posudkovým lekárom sociálneho poistenia odporkyne, pobočky v Senici, ktoré je uvedené v lekárskej správe z 05.12.2011.

4. V odôvodnení rozhodnutia bolo konštatované, že potrebný počet rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku nad 28 rokov je najmenej 5 rokov a zisťuje sa z obdobia posledných 10 rokov pred vznikom invalidity, pričom navrhovateľ pred vznikom invalidity (t.j. dňa 14.07.2009) získal 2.257 dní obdobia dôchodkového poistenia, t.j. 6 rokov a 67 dní, čím splnil podmienku potrebného počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok.

5. Ďalej uviedla, že ku dňu vzniku invalidity navrhovateľ splnil aj ostatné podmienky nároku na invalidný dôchodok, čím mu podľa § 70 ods. 1 zák. vznikol nárok na invalidný dôchodok dňom 14. júla 2009.

Obdobie dôchodkového poistenia, rozhodujúce obdobie na výpočet dôchodku, sumy vymeriavacích základov na určenie poisteného na dôchodkové poistenie, všeobecné vymeriavacie základy a osobné

mzdové body sú uvedené v osobnom liste dôchodkového poistenia.

6. K otázke aplikácie ustanovenia článku 46 ods. 1 Nariadenia č. 1408/71 a jeho dôsledkov na prejednávajúcu vec, ktorý bol výslovne uvedený odporkyňou vo výrokovej časti jej rozhodnutia, sa odporkyňa nevyjadřila.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

A)

7. Proti hore citovanému rozhodnutiu odporkyne podal navrhovateľ opravný prostriedok zo 17.01.2012 označený ako Návrh na preskúmanie súdom.

Navrhovateľ priamo nenamietal posudkovými lekármi stanovenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, hoci vyjadřil nespokojnosť s ich lekárskymi správami - posudkami, pričom spochybňoval ich schopnosť, odbornosť, ako aj ich postup. Na druhej strane výslovne nesúhlasil s určením počiatku dátumu vzniku invalidity (t.j. dňa 14. júla 2009), keď invalidný dôchodok žiadal priznať počnúc od 21.07.2004, kedy si podal žiadosť.

8. V súvislosti s hore uvedenou námietkou ďalej poukázal na to, že zo strany odporkyne neboli rešpektované predchádzajúce výroky súdov, ktoré preskúmavali rozhodnutia odporkyne, t.j. že odporkyňa sa vo svojich nasledujúcich rozhodnutiach neriadila právnym názorom vysloveným v rozhodnutiach súdov.

B)

9. Krajský súd v Trnave ako prvostupňový súd preskúmal na základe návrhu navrhovateľa napadnuté rozhodnutie, nariadil vo veci pojednávanie a po oboznámení sa s celým obsahom spisového materiálu dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania navrhovateľa. Preto napadnuté rozhodnutie odporkyne podľa § 250q ods. 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

10. Krajský súd predovšetkým zdôraznil, že v súdnom konaní navrhovateľ uviedol v podstate tie isté skutočnosti, aké tvrdil vo svojich písomných podaniach. To podľa krajského súdu značí, že navrhovateľ opätovne poukázal na to, že odporkyňa nerešpektovala v napadnutom rozhodnutí právne názory, ktoré boli vyslovené v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj Krajského súdu v Trnave, a to konkrétne v rozsudku Krajského súdu Trnava č. k. 24Sd/106/2010 zo dňa 11.10.2011 a tiež ešte ďalšieho rozhodnutia Krajského súdu Trnava zo dňa 11.03.2009.

11. Ďalej krajský súd konštatoval, že navrhovateľ nenamietal posudkovým lekárom stanovenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ale nesúhlasí s určením dátumom vzniku invalidity, stanoveným na 14. júla 2009.

12. Z pripojeného spisového materiálu odporkyne krajský súd zistil, že na základe žiadosti navrhovateľa o invalidný dôchodok zo dňa 21.07.2004, jeho zdravotný stav posúdil dňa 05.12.2011 príslušný posudkový lekár sociálneho poistenia - pobočka odporkyne v Senici, ktorý vyslovil záver, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa predstavuje 71%.

Ďalej posudkový lekár konštatoval, že deň vzniku invalidity bol určený na 14.07.2009 vychádzajúc z odborného psychologického vyšetrenia navrhovateľa, ktorým bola potvrdená dekompenzácia jeho osobnosti.

13. Neskôr vydanou lekárskou správou - posudkom vypracovaným dňa 06.03.2012 bola podľa krajského súdu opätovne posudzovaná invalidita navrhovateľa v rámci konania o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporkyne, pričom s jeho záveru vyplýva, že navrhovateľ je invalidný podľa § 71 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, a to vo výške 71%.

14. Z uvedeného posudku krajský súd zdôraznil to, že u navrhovateľa sa jedná o stredne ťažkú poruchu osobnosti s výrazným nadhodnotením určenej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť

71% napriek tomu, že sa nelieči u psychiatra a nie je ani kontrolovaný. Pre rozhodujúce zdravotné postihnutie - špecifická porucha osobnosti, neurotická je miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 61% a pre iné zdravotné postihnutie je zvýšenie percentuálnej miery o 10%.

15. Vzhľadom k nepochybnému zisteniu, že rôzni posudkoví lekári dospeli k zhodnému záveru a určili naďalej mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 71%, tak krajský súd vyslovil názor, že odporkyňa postupovala správne, keď navrhovateľovi priznala invalidný dôchodok vo výške tak, ako bolo uvedené v napadnutom rozhodnutí. V predmetnej veci ani v priebehu konania podľa krajského súdu neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušiť napadnuté rozhodnutie odporkyne, nakoľko v lekárskej správe - posudku zo dňa 05.12.2011 bolo jednoznačne konštatované, z akého dôvodu bol u navrhovateľa určený dátum vzniku invalidity na deň 14.07.2009.

16. Navrhovateľ v súdnom konaní nepredložil relevantné dôkazy, ktoré by tieto posudky spochybnil, alebo ktoré by potvrdili iný rozsah zdravotného poškodenia (vo vzťahu k určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľ nemal ani žiadne námietky), než bol ich posudkami ustálený v súvislosti s určeným dátumom vzniku invalidity. Preto krajský súd vyslovil záver, že dôvody, ktoré navrhovateľ uvádza v návrhu, ako aj vo svojich vyjadreniach, sú iba jeho subjektívnymi názormi, bez toho, že by tieto tvrdenia boli podložené lekáorskými nálezmi, z ktorých by vyplýval iný dátum vzniku jeho invalidity.

Podľa § 71 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 71 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

III.

Odvolaie navrhovateľa/stanoviská

17. Vo včas podanom odvolaní zo dňa 02.07.2012 (č.l. 48) proti rozsudku prvostupňového súdu navrhovateľ s odkazom na článok 35 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky zdôraznil, že lekári mu doporučene do práce odmietli dať. Preto dňa 21.07.2004 požiadal o invalidný dôchodok.

18. Ďalej navrhovateľ zdôraznil, že napriek tomu, že svoj spor na Najvyššom súde Slovenskej republiky vedený pod sp. zn. 6 So/110/2006 vyhral dňa 23. marca 2007, tak odporkyňa výrok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nerešpektovala. Podľa mienky navrhovateľa pracovníci odporkyne robili priet'ahy v konaní, neplnili si svoje povinnosti im vyplývajúce zo zákona a celkovo porušovali zákon.

19. Navrhovateľ rovnako na podporu svojich tvrdení v odvolaní uvádza, že posudková lekárka MUDr. F.patne zistila jeho zdravotný stav a následne ďalší posudkoví lekári toto mali opisovať vrátane chýb jej zistenia. Tiež navrhovateľ opísal situáciu, že keď vyhral spor na krajskom súde dňa 11.10.2011, tak mal byť nútený k podpisu lekárskej správy, podľa ktorej fajčí a koná iné nezdravé činnosti. Navrhovateľ zdôraznil, že tieto nepodložené skutočnosti odmietol podpísať.

20. Tiež uviedol, že MUDr. A. po tom, čo navrhovateľ vyjadril svoje pripomienky v lekárskej správe zo dňa 06.03.2012, sa k nemu správala nedôstojne. Navyše vyjadril svoju mienku, že uvedená lekárka mu nemala ponechať jednu polovicu invalidného dôchodku na chrbticu. V súvislosti s uvedeným

navrhovateľ zdôraznil veľké bolesti hlavy a chrbtice spojené s kŕčmi rúk a nôh, ktoré môže vyvolať jeden zlý pohyb, a táto situácia ho potom dlhodobo znehybní.

21. Ďalej vo svojom odvolaní na viacerých miestach zdôraznil, že posudkoví lekári sú skorumpovaní a neodborní. Záverom navrhovateľ uviedol odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2. písm. b), c), d), e) a f) O.s.p.

Tiež vyslovil, že sa domáha priznania plného invalidného dôchodku od 21.07.2004 s tým, že od tohto dátumu bude dôchodok mu doplatený. Pritom poukázal na ustanovenia článku 35 ods. 3, článku 26 ods. 1, 2 a 4 Ústavy Slovenskej republiky a ako prílohy pripojil rozsudok krajského súdu z 22. mája 2012, ako aj napadnuté rozhodnutie odporkyne. Iné dôkazné prostriedky, ktoré by jeho tvrdenia podporovali, navrhovateľ nepriložil.

B)

22. Z vyjadrenia odporkyne zo dňa 31.07.2012 (č.l. 8) vyplýva, že dôvody uvedené navrhovateľom nepovažuje odporkyňa za relevantné. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo podľa nej nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

23. Posúdenie zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľa bolo vykonané podľa § 153 ods. 3 a 5 zákona č. 461/2004 Z.z., pričom posudkoví lekári sociálneho poistenia za osobnej účasti navrhovateľa vyhotovili logické a jednoznačné posudky.

24. Rovnako odporkyňa zdôraznila, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, resp. priznanie invalidného dôchodku od skoršieho dátumu.

25. Na základe uvedeného preto odporkyňa požadovala ako vecne správny potvrdiť rozsudok napadnutý odvolaním.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, pretože v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p.), a preto postupom podľa § 220 ods. 1 v spoj. s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že v zmysle zrušovacieho dôvodu zakotveného v ustanovení § 250j ods. 2 písm. e) O.s.p. napadnuté rozhodnutie odporkyne postupom podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zrušil a vrátil jej späť na ďalšie konanie v zmysle nasledujúcich záverov.

27. Najvyšší súd predovšetkým zdôrazňuje, že podstatou súdneho odvolania, ako aj podaného opravného prostriedku, ktorou sa navrhovateľ domáha preskúmania napadnutého rozhodnutia odporkyne, je spor o skutkové zistenia, ktoré navrhovateľ svojimi všeobecne formulovanými argumentmi spochybňuje. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

28. Najvyšší súd z priloženého spisu zistil, že krajský súd pri posudzovaní skutkového stavu (tzn. zdravotného stavu navrhovateľa) vychádzal z posudkových dokumentov (t.j. lekárskeho posudku alebo lekárskej správy) zo dňa 05.12.2011 a následne 06.03.2012.

Pritom krajský súd nenaznačil pochybnosti, že by sa v citovaných lekárskech dokumentoch posudkoví

lekári nevysporiadali aj s opisom zdravotného stavu podaným samotným navrhovateľom - viď formulácia „Je nepochybné, že zdravotný stav navrhovateľa bol posudzovaný rôznymi posudkovými lekármi, pričom ich zhodné závery považuje odvolací súd za dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, bez nejasností a vnútorných rozporov.“

29. Najvyšší súd ďalej akceptuje aj to, že taktiež z citovaných lekárskeho správ vyplýva skutočnosť, že navrhovateľ bol posudkovým lekárom poučený o jeho možnosti predložiť nové dôkazy, aktuálne lekárske nálezy, ak neboli doložené.

30. Na základe týchto vstupných údajov posudkoví lekári postupne vyhotovili svoje posudkové dokumenty, ktoré krajský súd v svojom odôvodnení citoval a zo zistených skutočností pri nasledujúcom rozhodovaní o zákonnosti napadnutého rozhodnutia vychádzal.

Navrhovateľ však takto zistený zdravotný stav v podanom odvolaní spochybňuje, pričom najmä odkazuje na právne závery vyslovené v predchádzajúcich rozsudkoch. Konajúci krajský súd nemal prehliadnuť to, že prostredníctvom rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 11. októbra 2011 sp. zn. 24Sd/106/2010-98 bol však vyslovený záväzný pokyn, že

„odporkyňa sa zdravotným stavom navrhovateľa nezaoberala riadne, a to najmä z hľadiska stanovenia počiatku dátumu vzniku invalidity u navrhovateľa, ktorý určila od 24.8.2009. Je potrebné konštatovať, že dátum vzniku invalidity nie je možné odôvodniť v podstate iba tým, že v tento deň bol vypracovaný znalecký posudok (?). Posudková komisia sa totiž musí vysporiadať so všetkými odbornými závermi o zdravotnom stave účastníka, tak, aby súdu vyčerpávajúcim spôsobom bolo vysvetlené, z akého dôvodu má žiadateľ nárok na invalidný dôchodok od určitého dátumu.“

31. V súvislosti s uvedeným musí Najvyšší súd potvrdiť argumentáciu navrhovateľa, že skutočne ani odporkyňa a ani krajský súd pri svojom prieskume nezohľadnili hore uvedený právny názor, ktorý navyše je v zmysle § 250j ods. 7 O.s.p. záväzný nielen pre jeho adresáta, t.j. pre odporkyňu, ale aj pre konajúci krajský súd a celkom opomenuli skúmať, či dátum vzniku invalidity určený odporkyňou bez bližšieho odôvodnenia na deň 14. júl 2009 odkazom na lekársku správu z 05. decembra 2011 má oporu v zákone.

32. K prelomeniu záväznosti už vysloveného svojho právneho názoru musí správny súd výslovne uviesť argumentáciu, ktorá vychádza najmä zo zásadnej zmeny právneho prostredia (legislatívne zásahy zákonodarcu akceptované v demokratickej spoločnosti, resp. judikatúrny zlom vyvolaný rozhodovacou činnosťou ústavného alebo medzinárodného súdneho orgánu), či zo zistenia odlišného skutkového stavu alebo autoritatívne vyvolané prijatím protichodného zjednocovacieho stanoviska Najvyšším súdom.

Ak tak neučiní, potom svojím postupom vyvolá vadu, ktorá v zmysle § 250i ods. 3 O.s.p. ma podstatný vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, lebo porušuje zásadu legitímneho očakávania účastníka.

Podľa § 250j ods. 7 O.s.p. správne orgány sú viazané právnym názorom súdu.

Podľa § 250j ods. 3 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

33. Obdobný právny názor už Najvyšší súd vyslovil prostredníctvom iného rozsudku (m.m. sp. zn. 1Sžso/36/2010 z 23.08.2011):

„Právny názor súdu vyslovený podľa § 250j ods. 6 O.s.p. [v dôsledku legislatívnych zmien došlo k prečíslovaniu ustanovenia - poznámka odvolacieho súdu] je imperatívnym príkazom pre konanie správneho orgánu vo veci, ktorý nezoslabuje ani plynutie času, resp. vyslovenia viacerých novších právnych názorov súdom v dôsledku nedodržania pôvodného právneho názoru. Iba odôvodnený judikatúrny posun oslobodzuje správny orgán spod záväzku prvého právneho názoru.“

34. Nakoľko tak krajský súd, ako aj odporkyňa nekonali (č.l. 7, resp. č.l. 11 u lekárskej správy z 05.12.2011) a uspokojili sa s konštatovaním z lekárskej správy (odvolací súd cituje),

„Na otázku posudkového lekára, či má účastník konania námietky proti posúdeniu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a stanoveniu miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, účastník konania uvádza: Nesúhlasí s dátumom vzniku invalidity, dátum vzniku žiada od 21.7.2004, keď

si podal žiadosť o invalidný dôchodok, pretože nemal z čoho žiť.

Výjadrenie posudkového lekára: Dátum vzniku 14.7.2009 je na základe odborného psychologického vyšetrenia potvrdená dekompenzácia osobnosti. “

tak porušil zákonnosť konania.

Podľa § 250j ods. 2 písm. e) O.s.p. súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správneho orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v medziach žaloby dospel k záveru, že v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

35. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu, ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. 1Sžso/36/2010, pri ktorom Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od neho odchýlil (viď hore citované dôvody v bode č. 32), rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky neuviedol vo výroku zrušujúceho rozsudku zákonné ustanovenie, podľa ktorého bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené (§ 250j ods. 4 prvá veta O.s.p.), nakoľko dôvodom podania tejto informácie súdom je v zmysle § 250j ods. 4 veta druhá O.s.p. poskytnúť podklady pre posúdenie prípustnosti možného odvolania proti rozsudku súdu. Nakoľko proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu vydaným v správnom súdnictve sú nielen generálne (§ 246 c ods. 1 O.s.p.), ale aj špeciálne (§ 250ja ods. 6 O.s.p.) prípustné opravné prostriedky, potom nie je možné ust. § 250j ods. 4 O.s.p. na výroky rozhodnutí Najvyššieho súdu aplikovať.

37. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p., podľa ktorého úspešnému navrhovateľovi právo na úplnú náhradu trov tohto konania vzniklo. Nakoľko však úspešný navrhovateľ nebol právne zastúpený a z obsahu pre odvolací súd nevyplynuli žiadne iné vynaložené trovy, nebola mu priznaná náhrada trov konania.

38. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávnych vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).